

JUDr. Jiří Matijaševič

advokát, ČAK č. osv. 3758

Advokátní kancelář
Na Hradbách 16
702 00 Moravská Ostrava

IČO: 66223229, DIČ: CZ481109098

tel.: 59 611 62 86
fax: 59 513 68 92
mobil: +420721339494
e-mail: matijasevic@volny.cz

**Krajský soud
v Ostravě**

ke sp.zn. 35 T 15/2001

Věc: **Ing. Jiří Barton**, nar. 10.8.1955, bytem 639 12 Čeladná č. 629
zastoupen obhájcem JUDr. Jiřím Matijaševičem, sídlem
Moravská Ostrava, Na Hradbách 16

osnova závěrečného návrhu ve věci 35 T 15/2001

Úvodem chci uvést za klienta ing. Jiřího Bartona, že podle našeho názoru byl v hlavním líčení probrán okruh důkazů, na jejichž základě lze již nyní spolehlivě rozhodnout o základní otázce, tj. o otázce viny.

Můj klient, ing. Jiří Barton, je v rozsáhlé a spletité, leč dovolím si říci, do určité míry nahodile sestavené obžalobě, pokud jde o výčet jednotlivých obvinění a jednotlivých skutků, postaven před soud pro čtyři skutky, podchycené v celkem čtyřech bodech obžaloby, a kvalifikované podle dvojí právní kvalifikace, tedy ve třech případech jako trestný čin porušování povinnosti při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zákona, v posledním případě pro trestný čin zneužívání informací v obchodním styku podle § 128 odst. 2), odst. 4) tr. zákona, spáchaný ve formě účastenství dle § 10 odst. 1 písm. c) tr. zákona, tedy ve formě pomoci.

Podle prvního z nich, uvedeného pod bodem 8) obžaloby je viněn z toho, že společně s doc. ing. Gerlichem, CSc., jako členové statutárního orgánu měli způsobit Moravia Bance, a.s. škodu ve výši 120 milionů Kč, čímž měli spáchat trestný čin porušování povinností při správě cizího majetku podle § 255 odst. 1,

3 tr. zákona. Pro zjednodušení o tomto případě budu dále hovořit jako o případě úvěru Hornobenešovské skládkové společnosti.

Podle obžaloby pod bodem 10) se měl trestného činu stejné kvalifikace dopustit rovněž jako spolupachatel, tentokrát s doc. ing. Petrem Gerlichem, CSc., ing. Josefem Karasem, ing. Daliborem Kolčárkem a Mgr. Pavlem Vyvialem, tedy on jako člen statutárního orgánu společně s dalšími členy statutárního orgánu, když svou činností měli způsobit schválením úvěru pro INGSTAV Opava a.s., který nebyl splacen, škodu ve výši 56 milionů Kč. Tento případ budu dále označovat jako „úvěr INGSTAV“.

V bodě 11) obžaloby je postaven před soud rovněž pro trestný čin stejné kvalifikace, a to rovněž jako spolupachatel se stejnými osobami, tedy opět s ostatními členy statutárního orgánu, tj. představenstva banky, jehož se měl dopustit v souvislosti s poskytnutím úvěru společnosti ASA a.s. ve výši 137 milionů Kč, dále mnou označovaný jako „druhý úvěr ASA“.

Tyto skutky, ač jsou každý charakterizovány jinými okolnostmi, mají určité společné rysy a nakonec i shodnou právní kvalifikaci, a z tohoto ohledu se liší naprosto diametrálně od skutku posledního, který je podle mého názoru, který osvětlím dále, v obžalobě popsán značně komplikovaně a nepřehledně. Zde je klient zařazen pod bodem 14) společně s doc. ing. Petrem Gerlichem, CSc., ing. Josefem Karasem, ing. Daliborem Kolčárkem a Mgr. Pavlem Vyvialem do skupiny obviněných, takto rovněž členů statutárního orgánu, obžalovaných z pomoci ke spáchání k trestnému činu dle § 10 odst. 1 písm. c) k § 128 odst. 2, 4 tr. zákona, přičemž ovšem v této souvislosti je z obžaloby patrná konstrukce taková, že tento čin měl zosnovat další spoluobžalovaný JUDr. Věslav Neméth, jak je patrné z bodu 12) obžaloby, přičemž jeho přímým pachatelem je podle bodu 13) obžaloby spoluobžalovaný Mgr. Jiří Baron. Bez přímého pachatele, s ohledem na akcesoritu účastenství na trestném činu, nemůže být spolupachatel některé z forem účastenství k tomuto skutku, o němž budu hovořit jako o sekuritizaci aktiv. Proto se tedy vyjádřím komplexně z hlediska všech dotčených bodů, tj. 12), 13) 14) obžaloby.

Předesílám, že podle mého hlubokého přesvědčení, jakož i podle přesvědčení klienta, sice došlo k jednotlivým skutkům, které uvádí v jednotlivých bodech obžaloba, v žádném případě však nejde podle výsledků dokazování o skutek trestný, tedy o trestný čin. Skutek samozřejmě třeba chápat v intencích, jak jsou popsány např. v usnesení Ústavního soudu ČR sp.zn. II ÚS 143/02, tedy jako událost ve vnějším světě, vycházející z jednání člověka, která **může** mít znaky trestného činu, ale také **nemusí** vykazovat znaky trestného činu. Tedy podstatu skutku podle tohoto pojetí tvoří jednání pachatele a následek tímto jednáním způsobený, který je relevantní z hlediska trestního práva. Podstatně u tohoto výkladu je rovněž to, že podstatu skutku tvoří jednání pachatele, tedy jeho projev vůle ve vnějším světě, **pokud jsou tyto projevy zahrnuty zaviněním**. Jen jednáním může být způsoben následek, významný pro trestní právo, přičemž u úmyslného trestného činu musí být jednání podloženo **úmyslem**, nikoli jen pouhou nedbalostí. Jak vyplyne z dále uvedeného, tato kritéria jednotlivé skutky nesplňují, a obsahem mého závěrečného návrhu bude tedy již nyní předesílaný požadavek, aby byl můj klient obžaloby v plném rozsahu zproštěn.

Vzhledem k tomu, že hovořím mezi prvními obhájci, omlouvám se, že pro podchycení souvislostí budu občas plédovat i za spoluobžalované, kteří se nepochybně vyjádří především sami, jakož i prostřednictvím svých obhájců.

Nicméně moje pozice v jednom z prvních vystoupení v této věci mne nutí a opravňuje k tomu, abych úvodem připomenul složitou situaci, do které se Moravia Banka, a.s. ve své době, tedy v kritických letech 1998 - 1999, dostala, s tím, že pod popis a hodnocení celé expozice událostí, které vyústily v pád MOBA a následné trestní stíhání v této věci, jak je provedl ve své závěrečné řeči dr. Kijas, se lze podepsat.

Jsem rovněž přesvědčen, že konec Moravia Banky, a.s. nebyl způsoben zaviněním jednotlivých členů statutárních orgánů, konkrétně zdůrazňuji trestním zaviněním nebo nějakým jejich souhrnem, ale prioritně v důsledku vnějších vlivů, zejména vlivem nerovné pozice v hospodářské soutěži. Na tyto okolnosti a souvislosti upozornili ve svých vystoupeních v rámci hlavního líčení mnozí z obžalovaných, jakož nakonec i řada svědků. Dovoluji si proto požádat soud, aby velmi pečlivě a bedlivě v rámci hodnocení jednotlivých případů dle obžaloby bral na zřetel právě tyto vnější souvislosti, které, žel, obžaloba opominula zcela. Musím v této souvislosti připomenout zejména nezbytnost aplikace zásady předvídatelnosti práva a dalších teoretických východisek, k nimž se nepochybně vyjádří i další kolegové. Omezím se proto jen na připomenutí této zásady s tím, že její nerespektování by bylo v tomto případě v zásadním rozporu i se zásadou in dubio pro reo.

Není totiž jistě žádná pochybnost o tom, že žádný z obžalovaných v pozici členů statutárních orgánů, tedy i můj klient, nepřijal angažmá ve statutárním orgánu a zde nesetřval proto, aby úmyslně páchal trestnou činnost, která je jím vytýkána. Obžaloba v písemném podání ani formu úmyslu sama nehodnotí. Omezuje se většinou jen na strohé konstatování, že obžalovaný trestnou činností popřel, případně, že se k trestné činnosti nedoznal, a poté, že můj klient spolu s dalšími jednal ve společném úmyslu, vědom si ekonomické situace financovaného subjektu, a porušil takovýmto blíže nespecifikovaným jednáním ust. § 194 odst. 5 obch. zákoníku.

I když obžaloba o formě úmyslu nehovoří, není nikde zdůrazněno anebo z něčeho patrné, že by shledávala úmysl přímý. Vyjdeme-li z toho, že pro naplnění skutkové podstaty zažalovaných trestných činů musí být prokázán nejméně úmysl nepřímý, tedy stav, kdy pachatel ví, že svým jednáním může ohrozit či porušit právní zájem a pro případ, že tento zájem ohrozí či poruší, je s tím srozuměn, v tomto ohledu musím říci, že nic takového prokázáno nebylo. Při této konstrukci se totiž vytváří jakýsi „úmysl nevykonávat svou povinnost s péčí řádného hospodáře ...“. Žádný takový úmysl však nejenže nebyl dokázán, ale nebyl u žádného z dotčených skutků ani dokazován. V trestním řízení nelze aplikovat povinnost, stanovenou v citovaném ustanovení Obchodního zákoníku, nést důkazní břemeno. To znamená, že pokud má být klientem zvolené řešení, tak jak je popsáno v tom kterém skutku špatné, musí být současně jednoznačně řečeno a prokázáno, **proč je špatné** a jaké existovalo lepší řešení, tedy jaké řešení podle představ obžaloby bylo řešením v souladu s požadavkem péče řádného hospodáře. Existence samotného tvrzeného následku nepostačuje (nehledě k tomu, že následek prakticky v žádném z případů, které se dotýkají mého klienta, v podobě, v jaké jej uvádí obžaloba, neexistuje).

Ke všem jednotlivým skutkům je třeba také předeslat, že v této věci by měl soud v celém profilu svých úvah mít na zřeteli otázku, zda vytýkané jednání v jednotlivých bodech obžaloby má znaky protiprávnosti, a zda je skutečně na místě uplatnění požadavku trestní represe. Zdůrazňuji v této souvislosti Ústavním soudem ČR vícekrát připomenutý princip, že trestní stíhání je třeba chápat jako ultima ratio právního řešení věci. V občanskoprávních, lépe řečeno v soukromoprávních vztazích, je třeba dbát na vnitřní jednotu právního řádu, a velmi pečlivě zkoumat **veškeré** předpoklady vzniku trestněprávní odpovědnosti. Je tedy třeba zkoumat veškeré vnější podmínky, od kterých zcela abstrahovala tato obžaloba, a které právem připomínají jednotliví obžalovaní, včetně mého klienta. To plně odpovídá i principu toliko subsidiarity trestní represe, jakožto jednomu ze základních principů našeho trestního řádu. Je možno odkázat na četnou judikaturu, dovolím si připomenout alespoň v těchto intencích Nález Ústavního soudu ČR IV ÚS 564/2000, nebo např. publikované stanovisko Nejvyššího soudu ČR 5 Tdo 897/2005.

Tyto okolnosti jsou řečeny na úvod, neboť je třeba, aby byly neustále připomínány v celém procesu hodnocení důkazů, jak to ukládá trestní řád. Dále **pokud jde o jednotlivé body obžaloby**, vztahující se konkrétně k mému klientovi:

Nejprve a rovněž také nejstručněji se vyjádřím k případům pod bodem 8) a 10) obžaloby, tedy případům úvěrů pro Hornobenešovskou skládkovou společnost ve výši 120 milionů Kč a úvěru pro INGSTAV ve výši 56 milionů Kč. K těmto případům pod body 8) a 10) obžaloby se vedlo podrobné dokazování, podrobně se probíraly otázky starých bolestí našeho bankovníctví, tj. nepoměru tzv. krátkých peněz k dispozici oproti požadavku dlouhých úvěrů, a s tím související problematika prolongace úvěrů, tzv. překlápění úvěrů, rolování úvěrů, úvěrů revolvingových a podobných způsobů a forem úvěrování, za jejichž pomoci byla tato daná diskrepance řešena. Mám za to, že v těchto případech je zcela nepochybně prokázáno, čímž se v zásadě hájil můj klient, že totiž v první řadě že nešlo o žádné nějaké „nové“ úvěry, které by byly poskytnuty neodpovědným způsobem, jak to v podstatě konstruuje obžaloba, ale že šlo o finanční operace, které byly řešením z nutnosti, tj. řešením určitých již trvajících konkrétních vztahů mezi těmito společnostmi a bankou, na kterých se podíleli nikoliv izolovaně jednotliví obžalovaní, ale vždy a předepsaným způsobem celý nastavený systém banky. Nebudu zde opakovat to, co vyplynulo prakticky ze všech důkazů, že totiž poskytnutí úvěru bylo, v situaci, kdy fakticky neexistovalo kladné a příznivé řešení, volbou jednoho z možných komplikovaných a nepřiliš dobrých řešení. Podstatou těchto skutků je nepochybně skutečnost, že dobré, případně lepší řešení nebylo. Soud nemůže odepřít – s odkazem na moji vstupní argumentaci výše - nebo nepřiznat pracovníkům banky nebo představitelům statutárního orgánu banky vrcholné právo a povinnost při řešení zvažovat vše ve prospěch banky a ve prospěch jejích věřitelů, tedy zejména právo a povinnost učinit vše možné, samozřejmě v souladu se zákonem, pro to, aby činnost banky byla zachována a nebyla ohrožena do budoucna. Obžaloba, bohužel, klientům i dalším vytkla, co udělali podle jejího subjektivního mínění špatně. Neřekla ale současně, zda mohli nebo co měli udělat lepšího, jak si tedy měli počínat v případě dospělého či dospívajícího dluhu některého svého klienta, zejména co měli činit, aby se nedopustili porušení svých povinností, respektive, co měli činit, aby se žádného trestného činu nedopustili. Žádný takový závěr nenaznačuje ani

nic z provedených znaleckých posudků. Je tomu tak proto, že příznivější způsob řešení zjevně neexistoval. Obžaloba rovněž neodpovídá na otázku, zda a proč by opravdu bylo lepším řešením překlenovací úvěr neposkytnout, a firmu klienta raději „potopit“ se všemi fatálními důsledky nejen pro klienta, ale i pro banku samotnou, která v té době balancovala, a nikoliv vlastní vinou, na hraně kapitálové přiměřenosti.

Obžaloba, postavená na principu důvodného podezření, k tomu má určitý mandát. Její povinností je prokazovat vinu obžalovaného. **Mandát soudu je širší a současně daleko těžší.** Bude obtížnou povinností soudu, kterou však podle přesvědčení klienta soud jistě správně vyřeší, prozkoumat na základě vyhodnocení provedených důkazů otázku, zda za daných podmínek existovala cesta, která byla pro daný ekonomický případ a daný ekonomický kontext optimálnější.

Přesně řečeno, má-li být ten který skutek trestným činem, může tak být jen tehdy, pokud bude nalezena i při aplikaci zásady in dubio pro reo jiná cesta, jiný způsob řešení, který by naplnil požadavek obžalobou vícekrát zmiňovaného § 194, odst. 5) Obch. zákoníku, tedy požadavek jednat s péčí řádného hospodáře, tedy povinnost počínat si tak, aby nebyla způsobena žádná škoda. Nejen to. Aby v takovém případě byl klient pachatelem tr. činu, musel by soud shledat, že takovéto řešení nejen že v kritické době znal, ale dále i to, že takovéto řešení úmyslně, v rozporu s požadavkem § 194, odst. 5) Obch. zákoníku, nepoužil. Hledisko „s péčí řádného hospodáře“ je samozřejmě zapotřebí zkoumat prioritně z pohledu samotné organizace, a ne z pohledu důsledků pro vnější prostředí. Tedy kritériem hodnocení, jak si ta která osoba počínala, je prvořadě výsledek pro subjekt, v němž působí, a až druhotně výsledek pro vnější vztahy. Nic takového však podle mého názoru zjistit nelze.

Klient se hájí tak, že žádná optimálnější, tj. lepší a pro banku výhodnější cesta nebyla, že v těchto případech nepochybně jednal on i ostatní, tak jak mu to ukládá zákon, zvláště obchodní zákoník, který hodnotí dnešními slovy tyto povinnosti jako zmíněné jednání s péčí řádného hospodáře. Řádný hospodář, který má jednat ve prospěch instituce, které je odpovědný, v našem případě tedy Moravia Banky, a.s., neměl na výběr žádné jiné řešení, než buď trvat, bez ohledu na důsledky pro klienta, na zaplacení úvěru, a tím učinit první krok i na cestě banky k nucené správě a dále, nebo banku ochránit i za cenu toho, že pomocí překlenovacího úvěru, tedy poskytnutím prostředků, které by nepochybně cizímu klientovi neposkytl žádný jiný peněžní ústav, bude vytvořen další časový prostor klientovi, aby se ekonomicky stabilizoval. V této atmosféře **nelze** podle hlubokého přesvědčení klienta **argumentovat toliko výběrově** takovými konkrétními pojmy, jak to činí obžaloba (např. velmi vysoké zadlužení, nízká finanční stabilita, nebonitní a nelikvidní zástavy – skutek 8), nebo splatnost dluhů vysoce překračující únosnou hranici, zisk nedostačující na pokrytí úrokových nákladů atd. – skutek 10)). V těchto souvislostech lze také konstatovat, že v jednotlivých případech nebyla škoda způsobena výplatou peněz, resp. nevrácením těchto peněz, jak je obžalobou vytýkáno, ale u těchto jednotlivých opakovaných úvěrů daleko dříve, tak jak to rozebírá posudek prezentovaný znalcem ing. Bradou, který v těchto souvislostech zdůraznil, že za škodu lze v těchto případech považovat to, že v minulosti byl poskytnut úvěr, který nebyl splacen, a nikoliv jakákoliv jeho prodlužování, „rolování“ apod. **Znalec** tyto okolnosti podrobně odůvodňoval, např. **skutek pod bodem 8) hodnotí, na**

rozdíl od obžaloby, jako operaci vysoce racionální a smysluplnou, rovněž skutek pod bodem 10 jako racionální krok, který MOBA nepoškodil. V této situaci tedy nepochybně nepostačuje pouhé strohé konstatování obžaloby v jednotlivých případech, že „poté nebyl úvěr splacen“. Otázka příčin či důvodů tohoto nesplacení je, jak vyplynulo z dokazování, zcela jinde a daleko složitější, nehledě na řadu přetržek příčinných souvislostí.

Při veškerém respektu k právům obžaloby musíme konstatovat, že v obžalobě jsou výběrově pojaty v popisu skutku vesměs jen nepříznivé okolnosti a fakta, svědčící v neprospěch obžalovaných, ale žel pominuty další rozhodující skutečnosti, které měly na jednání mého klienta, případně dalších osob, vliv, a které přispívají k objektivizaci popisu skutku. Opět odkazuji na právní konotace a ústavní principy, připomenuté v úvodu mého vystoupení.

Nicméně soud poskytl v rámci hlavního líčení prostor pro dokazování a prezentaci naprosto rozhodných okolností, osvětlujících okolnosti činu (lze odkázat na znění § 89 písm. c), e), f) tr. řádu), které obžaloba zcela nerespektovala. Tyto okolnosti svědčí tomu, že skutky, i v důsledku toho, jak jsou v bodech 8), event. 10) obžaloby popsány, nejsou trestným činem. Pro akcent tohoto závěru alespoň ve stručnosti odkazuji na připomenuté argumenty znaleckého posudku, též ve světle prezentace Doc. ing. Jaroslava Brady, Dr.Sc. před soudem, kde stručně řečeno bylo znalecky popsáno vše z pohledu nejen vnitřních, ale i vnějších vlivů. Jde zejména o č.l. 81 a násl. protokolu o hlavním líčení z 5.6.2006. Na rozdíl od předchozích posudků v této věci mám za to, že zmíněné závěry v kontextu s ostatními důkazy dovolují nepochybný závěr, že tyto jednotlivé skutky – připomínám, že hovořím o skutcích pod body 8), 10) obžaloby, nenesou znaky trestného činu.

V detailech k těmto skutkům odkazuji dále na obhajobu mého klienta a na vše ostatní, co v těchto intencích bylo u hlavního líčení provedeno a zdůrazněno, a navrhuji proto, aby o těchto skutcích soud rozhodl z uvedených důvodů výrokem zprošťujícím, a to podle § 226 písm. b) tr. řádu, neboť skutek na základě důkazů, předložených v hlavním líčení a doplněných soudem, zejména i k návrhu stran, tak jak je popsán v žalobním návrhu, není trestným činem.

Jiná výchozí situace než u prvně zmiňovaných případů, kvalifikovaných dle § 255 odst. 1, odst. 3 tr. zákona, je u skutku pod bodem 11) obžaloby, tedy tzv. druhého úvěru ASA. Pokud je tento skutek pojmán ryze jen z pohledu mého klienta, mohl by se, s oporou o znalecké stanovisko Ústavu, prezentované doc. Bradou, hájit argumentem, že poskytnutí tohoto úvěru bylo řešením nepříznivé situace, která nastala po předchozím úvěru poskytnutém společnosti ASA a.s. A tedy v intencích závěrů tohoto posudku, že nevznikla MOBA škoda, která je v bodě 11 obžalobou mému klientovi vytýkána. Tento případ však nelze v rámci obhajoby navíc zcela oddělit od jeho vymezení, tak jak je v obžalobě formulováno jako skutky pod bodem 7) a případně pod bodem 9) obžaloby.

Obžaloba v tomto ohledu rovněž nezkoumala širší souvislosti a opřela se o důkazy i takového charakteru, jako je např. výpověď ing. Chalupové. Její vyjádření, které má soud k dispozici a zejména též v protokole, bylo zcela zjevně ovlivněno i jejím, lze říci nepříznivým postojem k bývalým nadřízeným, a také

k mému klientovi. Když i toto pomineme, těžko se lze podle našeho názoru opírat o výpověď svědkyně, která přes svou odbornost a přes své dřívější pracovní zařazení nemá vůbec povědomí o jednom ze standardních způsobů úvěrování. Připomínám, je to zřejmé také z protokolu, že svědkyně, nabídnutá obžalobou jako autorita a odborník v tomto směru, ani nevěděla, o co se v případě tohoto typu úvěrování (leverage buy-out, management buy-out, zadlužený výkup) vůbec jedná. Přitom o tento typ úvěru šlo i v tomto případě. Jde o způsob úvěrování v tehdejší době u nás tehdy původně řídký, či méně obvyklý, ale jinak o zcela standardní a běžný typ řešení úvěrování. Ve spise je v tomto ohledu obsáhlý materiál v jazyce anglickém, dodaný doc. Gerlichem, a mám za to, že postupem doby se toto pojetí úvěrování stalo vcelku standardní a lze říci, že běžné. Připomínám, že právě v době, kdy tato svědkyně vypovídala, bylo u soudu připomenuto, (byť to přímo nevyplývá z protokolu o hlavním líčení), že i v odborných časopisech se nabízí ke koupi tzv. on-line zakládané společnosti, které možno použít k dalším podnikatelským záměrům, že dokonce jedna z největších připravovaných akvizic posledního desetiletí, tj. prodej Českého Telecomu zájemci Deutsche Bank, měla být realizována tak, že celý Telecom měla získat nově založená společnost s ručením omezeným a s minimálním základním jměním. Nakonec i znalci tento způsob akvizice označili jako vcelku běžný a známý. Lze říci, že dnes jde například o běžný požadavek bank, aby se pro úvěrování založila či získala nová „čistá“ společnost.

Tyto okolnosti shrnuji pouze pro úplnost, a jako argument pro to, že jde o naprosto standardní obchod, u něhož naprosto postrádají význam okolnosti, které za stěžejní považuje obžaloba, a které dokonce jsou brány jako důkaz zavinění pachatele, tedy i mého klienta. Mám na mysli to, že obžaloba argumentuje tím, že společnost ASA nevyvíjela od svého vzniku žádnou činnost, nemá zaměstnance, nepředložila roční daňová přiznání, nevlastní žádný majetek atd. Toto jsou však skutečnosti pro poskytnutí úvěru formou leverage buy-out naprosto irelevantní. Jak bylo zmiňováno a jak je zřejmé ze spisu, poskytnutí úvěru takovéto nové společnosti je zcela standardní, problém je zde jiný, technicky musí být adekvátně vyřešena forma **zajištění** tohoto úvěru, tedy opatření nástroje, který zajistí návratnost úvěru, pokud nebude řádně splacen resp. splácen.

S odkazem na detailní výpovědi k této věci lze tedy shrnout, že základním úkolem při poskytnutí tohoto úvěru bylo získat dostačující záruku, která v tomto případě měla být řešena formou zástavy všech akcií věřitelem kupované společnosti, tedy společnosti SAFINA a.s., u banky. Pouze pro úplnost shrnuji, že pokud by v souvislosti s poskytnutím úvěru banka skutečně řádně získala do své dispozice předmětné akcie, ovládala by celý podnik SAFINA i s jeho aktivy. Zde tvrdí nejen klient, ale i řada dalších zúčastněných osob, že aktiva byla dostatečně bonitní pro to, aby postačovala na záruku na poskytnutý úvěr. Nelze proto zcela bezvýhradně přijmout závěry zmiňovaného znalce, doc. Brady, který v tomto ohledu vyslovil různé pochybnosti, vyvolané tím, že nenalezl žádné informace. Avšak stručně řečeno, na jeho názor „Proč by banka kupovala něco, co má sice tržby miliardu, ale co je schopno vydělat ročně pouze 6 mil. Kč, to je divné“, lze trochu zjednodušeně kontrovat například otázkou, proč zahraniční zájemce kupuje problémový či téměř krachující podnik. Je tomu tak např. proto, že pro informace a možnosti, jež má, je schopen jej přivést třeba i téměř obratem, k vysokému zisku. Příkladem může být akvizice Nové huti v Ostravě, jako nejznámější takový případ, u něhož byl čistý zisk za první rok vyšší než byla celá

jeho kupní cena. Nakonec ve spise je k ceně akcií SAFINY založen řádný znalecký posudek, který takovéto pochybnosti eliminuje. Dovolím si požádat soud, aby zejména tuto otázku hodnotil z hlediska důsledné aplikace zásady in dubio pro reo.

Ze strany znalců zde bylo zmíněno, že z pohledu banky nebyly dostačující údaje pro posouzení ekonomické situace SAFINY. Opět ovšem nejde o neobvyklou situaci. Do banky přichází ing. Vogt, tedy osoba úzce spjatá se SAFINOU a díky své pozici nositel dostačujícího množství informací, které se běžně neprezentují a nedávají dál, patří mezi určité strategické informace, které právě mohou mít vliv na to, kdo uspěje v zájmu o určitý podnik, a kdo je schopen zhodnotit cenu tohoto obchodu.

Tedy z širšího pohledu na tento případ je třeba říci, že poskytnutí úvěru pro firmu ASA a.s. nebylo jedním, které by bylo úmyslným jednáním proti povinnostem, plynoucím klientovi z ust. § 194 odst. 5 Obch. zákoníku. Nakonec lze dovodit i z vyjádření znalce, že kdyby všichni postupovali podle prezentovaného záměru, proběhl by úvěr řádně. Nestalo se tak pouze pro neočekávané nestandardní či přímo zatajené jednání dalších osob. Tedy konkrétně jinou věcí je, že tento případ nebyl finalizován dle původního záměru, a to z toho důvodu, že nastaly okolnosti, které jdou mimo mého klienta a mimo jeho odpovědnost, které souvisejí s nepochopitelným dodatkem Smlouvy o smluvní pokutě ve výši úvěru, s podrobně prověřovanými okolnostmi uvolnění příslušných plateb z účtu banky atd., případně s okolnostmi samotného odplynutí úvěrových peněz.

Tento skutek nenaplnuje skutkovou podstatu trestného činu dle § 255 odst. 1, odst. 2, odst. 3 tr. zákona, protože v žádném případě nebylo prokázáno, že by můj klient jedním, jak je popsáno v bodě 11) obžaloby, porušil povinnost opatrovat nebo spravovat cizí majetek. Znalec ostatně i v tomto případě, pokud jde o počínání klienta, jak je podchyceno v bodě 11 obžaloby, hodnotí poskytnutí úvěru 137 mil. Kč jako záchrannou operaci, tedy racionální krok, který měl napravit stav, který nastal po vadném poskytnutí předchozího úvěru. Lze také poznamenat, že podstatný význam pro vznik následků z tohoto úvěrování mělo to, že byla uzavřena smlouva, obsahující ustanovení o vysoké smluvní pokutě. Je nepochybné, že bez tohoto ujednání by úvěr poskytován v žádném případě nebyl. Je snad vhodné říci, že šlo o konec devadesátých let, kdy nebyl znám a prakticky užíván, snad až na některé výjimky, způsob poskytování úvěru za pomoci jistotních účtů, svěřeneckých účtů nebo případně tzv. escrow account, jak to lze činit nyní. Takovýto způsob zaplacení akcií, přesněji zajištění transakce, pokud by byl znám, by eliminoval následek, který nastal v tomto případě.

S ohledem na návrh pana V S Z jsem se rozhodl svou přípravu a přednes závěrečného návrhu doplnit ještě o několik momentů, vztahujících se přímo k procesu schvalování, resp. poskytování úvěrů, tak jak je toto jednání kladeno za vinu mému klientovi. Obávám se, že státní zástupce zcela pominul některé stěžejní skutečnosti, které plynou z celého spisu. Lze je shrnout alespoň stručně takto:

- 1) Podle organizačních předpisů, které jsou v souladu s obecně zavedenou praxí, a které jsou ve spise k dispozici, se v MOBA smlouvy schvalovaly na základě doporučení příslušných výborů a po příslušné ingerenci celého

představenstva. Pokud pak šlo o mého klienta v určených případech mohl podepisovat až po podpisu obchodního ředitele.

- 2) Jednotlivé úvěry, tak jak jsou pojaty do příslušných bodů obžaloby, vztahujících se ke klientovi, byly vždy doporučeny k podpisu, z podkladových materiálů je zřejmé, že tomuto předložení spisu předcházela příslušný rozhodovací proces, tedy posuzování, navrhování a doporučení jednotlivými příslušnými institucemi banky.
- 3) Z ničeho na shromážděných desítkách tisíc stran nevyplývá, že by klient do tohoto procesu jakkoliv zasahoval nad rámec svého postavení, že by např. nějak působil na změny postojů jednotlivých osob, účastnících se schvalovacího procesu, že by on nebo některý z jeho spoluobviněných schvaloval dokumentaci bez tohoto procesu, a to jak v režimu tohoto schvalování tak mimo tento režim.
- 4) V žádném známém předpisu banky není přitom řečeno, že na základě předložených podkladů a doporučení je klient povinen jednat jinak, než podle doporučení uvedených orgánů. Tedy jakékoliv výhrady v návrhu nejsou, resp. nebyly pro klienta závazné, nebyl povinen je respektovat.

Jistě by bylo nutno velmi pečlivě zkoumat případy, kdy by bylo zjištěno, že klient nějakým způsobem do celého tohoto procesu zasahoval, nebo, že rozhodl jinak, než bylo tímto procesem doporučeno a schváleno. Pak by se skutečně mohlo jednat o případ, kdy by bylo třeba zvažovat odpovědnost statutárního orgánu podle § 194 odst. 5 Obchodního zákoníku, resp. zabývat se otázkou, zda postup odlišný od doporučení nebyl vyvolán nějakým trestněprávním aspektem.

Ovšem ve všech jednotlivých dotčených případech je zřejmé, že pokud ten který proces poskytnutí úvěru projednaly a schválily všechny příslušné orgány včetně představenstva a poté završil klient svým podpisem, bylo tak učiněno v souladu s doporučeními z celého tohoto schvalovacího procesu.

Vzhledem ke zmíněným okolnostem pak nutno odmítnout konstrukce ze závěrečného návrhu obžaloby, že by snad jakési nekalé jednání měly doplňovat nějaké dodatečné podpisy nebo snad dokonce nějak dotvářená dokumentace. Patrně obžaloba nevyhodnotila dosti pečlivě výpověď svědka Orsága, který v tomto ohledu cosi naznačoval. Ovšem jeho subjektivní vyjádření a úvaha, nikoli tedy nějaký důkaz, nemůže obstát při podrobném zvážení tohoto procesu. Klient jednoznačně stojí na stanovisku, které nelze ničím vyvrátit, že příslušný spis vždy dostával ve finále k podpisu v podobě v jaké ji měl dostat, a pokud jakákoliv osoba v průběhu přípravného procesu např. doplňovala jakési podpisy, tak za to přece nemůže klient nést odpovědnost, nemluvě o tom, že taková tvrzení, která mají dokumentovat vinu, nejsou ani obsahem obvinění a skutkových vět obžaloby a jsou tedy pro posouzení viny individuální osoby nepodstatné.

K této problematice bych rád dodal, že člen statutárního orgánu, jímž byl klient, nese sice odpovědnost podle § 194 odst. 5 Obchodního zákoníku. Tím není ale privilegován k tomu, aby byl sám, kdo nese odpovědnost trestní. Při této úvaze si pak musím položit otázku: když některý z těchto úvěrů „zhavaroval“, proč odpovídá jen někdo vybraný a nikdo další? Proč nebyla zkoumána případná trestní odpovědnost jiných osob, pokud takové jednání bylo shledáno a označeno jako trestný čin? Přístup, který byl zvolen skutečně odpovídá hledání obětního

beránka za krach banky, jak o tom jinými slovy hovořil dr. Kijas, a silně evokuje to, čemu se v římských legiích říkalo decimace a co sloužilo k tomu, aby se upevnila kázeň, aby okolí dostalo strach, aby se ukázala rozhodnost vůdců a odvrátila pozornost od jejich vlastních chyb, v našem případě tedy chyb vedení státu. Demokracie však není postavena na těchto principech, které jsou výběrovou spravedlností. To říkám jen pro úplnost, protože samozřejmě jsem si plně vědom zásady obžalovací, podle které se soud zabývá pouze osobami a skutky, které jsou předmětem obžaloby, a účastenství jiných osob na činu může hodnotit toliko v rámci širších okolností činu.

Do závěrečného návrhu v tak obsáhlé věci nelze pojmout všechno, ale shodným směrem lze orientovat i polemiku s úvahami a závěry státního zástupce, pokud jde o proces celého čerpání úvěru po jeho poskytnutí, přesně řečeno po podpisu smlouvy statutárními orgány. Zde rovněž nebyl snesen žádný důkaz, který by bylo možno interpretovat jako nějaké zavinění klienta, tím méně zavinění úmyslné.

Nicméně skutek z hlediska širšího pojetí skutku, jak jsem jej připomenul v úvodu se však stal, a vzhledem k tomu, že na základě důkazů, provedených před soudem třeba konstatovat, že takto popsáný skutek není trestným činem, nezbyvá než i v tomto případě navrhnout, aby soud o skutku pod bodem 11) obžaloby rozhodl výrokem zprošťujícím, a to dle § 226 písm. b) tr. zákona.

Z hlediska popisu skutku, nejsložitějším případem je skutek, který je popsán v konglomerátu bodů 12), 13), 14) obžaloby, a v němž se klade mému klientovi za vinu, že jako spolupachatel spolu s ostatními členy představenstva Moravia Banky, a.s. poskytl pomoc ke spáchání trestného činu jinému, který v úmyslu opatřit jinému výhodu a prospěch, jako člen orgánu a účastník na podnikání více organizací se stejným předmětem činnosti dal popud k uzavření smlouvy na úkor jedné z nich a získal pro jiného prospěch velkého rozsahu.

Pokud jde o věcnou stránku tohoto skutku, resp. popis tohoto skutku v obžalobě, je třeba poukázat na jeho hlubokou a podle mého názoru neodstranitelnou rozpornost, pokud jde o jednotlivá tvrzení jak v tzv. skutkových větách obžaloby, tak nakonec i v jejím odůvodnění. Jen ilustrativně poukazuji na vnitřní neodstranitelný rozpor v tvrzení, že **klient jednal stejně jako spolupachatelé** podle obžaloby „ ... **v úmyslu opatřit Moravia Bance výhodu** ...(resp. dalším dvěma subjektům, tedy COX & DOUGLAS LIMITED a První Hyberská a.s., neoprávněnou výhodu)“ - tedy podobně jako přímý pachatel a organizátor, jak jsou uvedeni v dalších bodech obžaloby, ale **současně tak měli všichni jednat s vědomím, že uzavřené smlouvy budou** v konečné fázi **financovány Moravia Bankou, tedy na její újmu.**

Z hlediska formální logiky jde skutečně o ryzí, neřešitelné paradigma. Vůbec mám za to, že právní definice jednání klienta, případně spoluobžalovaných, obsažené v tzv. právních větách obžaloby, neodpovídají tomu, jak je skutek věcně popsán, a zde je tedy základní problém, argumentující ve prospěch nezbytnosti aplikace zásady in dubio pro reo, zejména proto, že takováto diskrepance ve skutkovém a právním popisu skutku je významným zásahem do práva na obhajobu a porušením i ústavních práv.

Totíž, aniž bych rozváděl novou problematiku v této souvislosti, v naprosté stručnosti poukazuji na potřebu dalšího požadavku z kategorie ústavního soudnictví, dbát na soulad popisu skutku s jeho právním vyzněním, jakož i na soulad mezi skutkovým popisem v obžalobě a jejím odůvodněním.

Nicméně základní otázkou v tomto případě je, zda skutek, který se nesporně (připomínám opět výše uvedenou definici pojetí skutku) stal, je trestným činem, případně zda jde o trestný čin, který spáchal můj klient.

Již jsem uvedl, že s ohledem na princip akcesority účastenství, který znamená bez dalšího, že klient může být pomocníkem k trestnému činu jen tehdy, pokud je zde přímý pachatel trestného činu, se musím vyjádřit k celému kontextu skutku, označovaného jako sekuritizace aktiv Moravia Banky, a.s. Přitom připomínám, že i v případě, že by bylo zjištěno naplnění skutkové podstaty tohoto trestného činu u přímého pachatele, bylo by možno i pomocníka stíhat jen tehdy, pokud by i jeho pomoc byla pokryta úmyslným zaviněním.

To však uvádím jen pro naprostou úplnost, protože v první řadě jsem přesvědčen o tom, že výsledky hlavního líčení zcela jednoznačně potvrdily, že nic z toho, co je popsáno pod body 12), 13), 14) obžaloby, není v žádném případě trestným činem.

K tomuto bodu obžaloby - resp. k těmto bodům obžaloby, bylo vedeno nejširší dokazování, a jen vyjádření znalců je zachyceno na desítkách stran. Je zřejmé, že celý problém je velmi spletitý a složitý a je třeba vyhmátnout jeho hlavní linku. Zásady asertivního přístupu a chování říkají, že člověk se nemá ostýchat, chce-li porozumět, požádat o vysvětlení tím nejjednodušším způsobem a také vysvětlovat složité na jednoduchém příkladu. My všichni jsme strávili dlouhý čas při vystoupení pana doc. Brady, který celou řadu otázek v této věci pojímal z velmi úzkého a strohého pohledu účetního. Jeho pohled byl natolik specifický a úzce vymezený, že se dostal do rozporu i s vyjádřeními jiných znalců.

V podstatě na mnou zadaný dotaz doc. Brada potvrdil na předestřené, zjednodušeném příkladu, jakým způsobem hodnotí způsobenou újmu. Připomínám můj příklad: pokud s určitou šancí na úspěch koupím los za 100 Kč, mohu na něj vyhrát nebo jen prohrát. V případě prohry je ztráta jasná. V případě výhry však se pohled aktérů liší: všichni věc počítají tak, že např. vsadil jsem 100 Kč, vyhrál jsem 100 tisíc Kč, výnosem je výhra 100 tisíc Kč. Znalec však uplatňuje přísný účetní pohled, tj. dobře vyhrál jsem 100 tisíc, ale vydal jsem 100 Kč, těchto 100 Kč mi nikdo nevrátí a to je tedy nenávratná újma. Omlouvám se za nové připomenutí tohoto velmi lapidárního příkladu, ale v tomto opravdu je podstata problému, pokud znalec dovozuje, že Moravia Banka utrpěla škodu cca 25 mil. Kč tím, že při procesu sekuritizace Moravia Banka vyvedla problematická aktiva, aniž by bylo zohledněno, že nejde o aktiva bezcenná. Podle znalce vznikla škoda právě vyvedením těchto aktiv, resp. tím, že si Moravia Banka nezajistila vrácení hodnoty těchto vyvedených aktiv zpět.

Mám v první řadě zato, že tento problém je třeba řešit ekonomicky a nikoliv jen z ryze účetního hlediska, jak to učinil pan znalec. Tvrzená újma byla přece vykoupena tím, že banka získala šanci na přežití, protože vyměnila špatné úvěry za aktiva, a v situaci, kdy splacení těchto prostředků bylo rozloženo v čase,

zejména zajistila, že nespadá do hrozící pasti kapitálové přiměřenosti. Tedy pokud spatřuje škodu z hlediska účetního, v žádném případě zde nejde o škodu z hlediska ekonomického, naopak vzhledem ke hrozícím následkům šlo podle názoru klienta, který nezměnil dosud, o racionální snahu uchránit banku před porušením limitu kapitálové přiměřenosti, se všemi neodvratnými důsledky.

Nicméně podstatné je, že znalec hovoří o škodě, ale jeho závěry nejsou naprosto shodné se závěry obžaloby, pokud tato hovoří o újmě na straně Moravia Banky a o prospěchu na straně jiného subjektu, konkrétně firmy SILVERDIME LIMITED. Obhajobu klienta plně podporují i závěry posledně provedeného doplnku posudku znaleckého ústavu INFO 7: ústav provedl bilanční srovnání jednotlivých procesů a podstatné je, že **bilanční suma vykazuje neutrální výsledek celé operace**, tedy sekuritizace.

Opět je třeba celou tuto transakci, označovanou jako sekuritizaci aktiv, zkoumat již z výše připomenutých hledisek, což ani v tomto případě obžaloba nečiní a co přísluší zkoumat soudu, tedy: **pokud zvolené řešení tzv. sekuritizace bylo řešením špatným, dokonce v rozporu s trestním právem, bylo zde řešení jiné, které by nenaplnovalo kriteria trestněprávní nebo lépe řečeno kriteria, která formulují pravidla počínání si řádného hospodáře, a které by hrozící pokles kapitálové přiměřenosti a s tím spojené fatální následky pro existenci banky odstranilo?** Klient tvrdí, stejně jako ostatní a je přesvědčen, že to plně prokazují ostatní výsledky dokazování, že takovéto jiné řešení zde nebylo. Snad lze připomenout, že ani svědkové z ČNB (např. Ing. Gabrhel, Ing. Krejča) neznali žádné použitelné modely řešení obdobných situací, na druhé straně s tím, že tehdy platné bankovní předpisy nezakazovaly sekuritizaci provést. Pokud se k této otázce vyjadřovali znalci, velmi stručně lze říci, že žádný z použitelných posudků rovněž nepodpořil závěry obžaloby. Ostatně v těchto intencích je nezbytné mít na paměti u ust. § 14 tr. řádu o krajní nouzi.

Soud by měl tento skutek, stejně jako ostatně skutky předchozí, zkoumat velmi pečlivě i z hlediska extenzivní aplikace zákazu reformationis in peius a rozhodnout tedy o skutku tak, resp. v takové podobě, v jaké jej prezentovala obžaloba. (1 ÚS 670/2005) Pokud tak učiní, nemůže podle přesvědčení mého klienta i mého, rozhodnout jiným způsobem, než ve vztahu k bodu 14 obžaloby výrokem zprošťujícím dle § 226 písm. b) tr. řádu.

V kontextu dosud řečeného lze snad dodat, že pokud byla v rámci hlavního líčení nadhozena otázka možné jiné právní kvalifikace, konkrétně dle § 125 tr. zákona, popis skutku v obžalobě při zachování totožnosti skutku realizaci takovéto úvahy již z formálního hlediska nedovoluje.

Přeze všechno, co bylo řečeno na obhajobu klienta, považuji za potřebné se alespoň stručně vyjádřit k obsahu závěrečného návrhu pana státního zástupce. Podle § 2 odst. 5 předposlední věta tr. řádu je státní zástupce povinen dokazovat vinu obžalovaného. Toto ustanovení však nekonkuruje ustanovení první věty citovaného § 2 odst. 5 tr. řádu, podle něhož orgán činný v trestním řízení postupuje tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti v rozsahu nezbytném pro rozhodnutí. Domnívám se, že závěrečný návrh pana státního zástupce bohatě vyhověl požadavku oné druhé věty, ovšem nedostal požadavku na řádné zjištění skutkového stavu věci. Je pochopitelné, že

důkazní materiál je velmi obsáhlý, přesto však závěrečný návrh obžaloby byl podle mého názoru jen jednostranným hodnocením, které nereflektovalo řadu důkazních materiálů ze spisu, stojících v opozici k těmto návrhům. Jen velmi stručně, např. v případě ASA vypadá důkazní stav zcela jinak dle posudku založeného ve spise, vztahujícího se k ceně akcií. Pokud jde zase o charakteristiku vztahů mezi bankou a mezi ČNB, obraz součinnosti je zcela jiný, pokud se hodnotí veškerá korespondence založená ve spise, a ne toliko z kontextu vytržené části této korespondence. Konečně pokud jde o návrh na výrok o vině v záležitosti celé sekuritizace, dovoluji si pouze poznamenat, že závěrečný návrh natolik mění konstrukci skutkových vět obžaloby, že jde fakticky o jiný trestný čin. Právě proto, aby nenastaly v činnosti orgánů činných v trestním řízení takovéto diskrepance, upozornil jsem na zmíněné rozhodnutí Ústavního soudu ČR I ÚS 670/05.

Snad jedna poznámka navíc: nepochybuji o tom, že soud při svém rozhodování bude přísně dbát zásad spravedlivého procesu, tak jak je tento princip pregnančně definován např. v usnesení Ústavního soudu ČR ve věci III ÚS 258/1999, totiž, že tento návrh obžaloby důsledně vyhodnotí prizmatem zde definovaných principů.

Závěrem k veškerým jednotlivým skutkům, které byly v podstatě vygenerovány po pádu jedné z našich menších bank, tedy Moravia Banky, snad ještě několik slov:

V tomto kontextu se jeví vhodné připomenout, že jedním ze zásadních argumentů prohry České republiky v arbitráži se společností NOMURA (resp. od ní odvozenou společností SELUKA) byla právě skutečnost, že stát neposkytl rovné podmínky IPB, pokud nepřistoupil na sanaci problematických úvěrů této bance, tak jak u bank jiných, zejména např. u polostátních ústavů - ČSOB, Spořitelny, Komerční banky. Tvrdíme, že tento nerovný přístup státu a ČNB byl základní příčinou pádu i Moravia Banky, a.s., atd. Připomínáme, co bylo u soudu prezentováno a zdůrazňováno, že např. poměr rizikových úvěrů k celkovému objemu úvěrů byl u Moravia Banky, a.s. nesrovnatelně lepší, než u kterékoliv z tehdejších polostátních bank - v situaci, kdy velké banky, podle oficiálních podkladů měly - z celkového objemu úvěrů více než 40% úvěrů klasifikovaných úvěrů, Moravia Banka, a.s. měla v té době cca 22% klasifikovaných úvěrů. Jde přitom o jedno z významných kritérií, podle nichž byly banky hodnoceny. Když se přitom bude tato otázka zkoumat z hlediska kvantitativního, tak vybrané státní, resp. polostátní banky byly sanovány z rozpočtových, resp. státních prostředků jako „černé díry“ (říkám tomu tak proto, že šlo o nekontrolované „sypání“ peněz na účely, které nebyly přesně cíleny a definovány) desítkami miliard Kč. V poměru s tím, by díky dosavadnímu hospodaření při respektování zásady rovnosti šancí a rovnosti podmínek, potřebovala Moravia Banka, a.s. injekci mnohonásobně menší v řádu stovek milionů Kč. Záchraná operace státu, která měla malým bankách napomoci, už MOBA nedostihla. Lze snad poznamenat, že v těchto dobách realizovaná či zamýšlená pomoc státu měla probíhat prakticky shodně s tím, jak proběhla sekuritizace, tedy byl použit obdobný princip, kdy od bank byly „vykoupeny“ klasifikované úvěry, a banky měly možnost v sedmiletém cyklu tyto úvěry odkoupit zpět, a tak rozložit sanaci nepříznivého stavu do delšího časového úseku. Sekuritizace, která je předmětem obžaloby nechtěla rovněž naprosto nic jiného, než v situaci, kdy stát pomoc odmítal, odtížit banku

od břemene oprávek tím, že stávající zátěž klasifikovaných úvěrů v bilanci s dopadem na ztrátu firmy, chtěla rozložit do delšího časového úseku.

Bohužel, podle přesvědčení klienta, obžaloba v těchto souvislostech vstoupila na velmi tenký led tzv. výběrové spravedlnosti, tedy do oblasti, která zasahuje do jednoho z nejzákladnějších ústavních oprávnění, neboť činí někoho rovným a jiného rovnějším. Velmi lapidárně řečeno, obžalovaní instinktivně cítili tuto nerovnost, a vlastně již před řadou let, od počátku trestního stíhání, se hájili stejnými argumenty, jaké dnes musela nalézt naše republika právě až před soudem s NOMUROU. Důsledek ingerence státu a jeho diferencovaného a nerovného přístupu v této souvislosti nyní po letech odnese celý náš stát velmi těžce finančně. Spravedlnost, tak jak je pojímána v Evropě, nám dala drahé ponaučení, které nás bude stát možná desítky miliard korun. Toto ponaučení bychom měli respektovat i v této věci a neměli bychom k jasné, prokázané, nepochybné tehdejší nerovnosti v těchto oblastech přidávat nerovnost další, tj. odsuzovat bankovní manažery ne za to, co činili, ale za následek, který způsobil někdo jiný. Přes dlouhodobé řízení, které klient nese velmi těžce, je příznivé, že soud se při nalézání spravedlnosti zabýval věcí tak obsáhle, a že i díky běhu času vystoupila na povrch objektivní rovina hodnocení přístupu státu k této problematice. Tato rovina jednoznačně ukazuje, že nelze vinit fyzické osoby za to, co zapříčinil někdo jiný, zejména pak s důrazem na již připomenutý princip toliko pomocné úlohy trestní represe, totiž že trestní stíhání je toliko ultima ratio právního řešení věci, a na místě že je zvážit řešení zcela jiné.

Za tohoto stavu tedy shrnuji můj závěrečný návrh tak, že navrhuji, aby byl můj klient Ing. Jiří Barton **zproštěn obžaloby** ve všech jejích jednotlivých bodech, pro které je stíhán a obžalován, a to, jak bylo zdůvodněno, postupem podle § 226 písm. b) tr. řádu.

Za Ing. Jiřího Bartona